

БУЖОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вилосить:

на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горювіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

Втомлена перемиска капітула.

(Допись з Перемішля).

В числі 137-ім *Діла* в дописи з Перемішля читаємо між иньшим такі слова: „Без се публичний секрет, що руска капітула в Перемішля єсть безпощадно засуджена на вимерте. Се треба довести документно. Епархія перемиска числить около 700 парохій і около міліона вірних. Ціле діловодство так великої епархії спочиває на раменах єпископа і в сій хвили чотирох членів капітули, з котрих один єсть поважного віку і не повинен бути перетяжений працею. Пятый член капітули мусить в купелях шукати ратунку для здоровля підорваного через перетяжене працею. Доки витримають оставші? Ся так піде дальше, то ся безпощадність мусить убити і їх. Від чотирьох літ (!!) не обсаджена посада архипресвитера, від трех літ не обсаджена посада канцлера, від майже пів року не обсаджена посада архидіакона. Відоме чей кождому, чим має бути капітула як єпископови так і клирви — а чи таке необсаджуване вакующих посад не має дійсно на мисли замученя єпископа і заглади цілої капітули? Річ се дразлива, але годі нарешті о ній раз не заговорити“.

Справді, годі нарешті о сій річи не заговорити, а заговоривши не оглянути єї зі всіх боків, бо справа важна. *Audiat et altera pars*, що она каже про „утому, перетяжене і загладу“ перемискої капітули, бо з дописи *Діла* готов би хто думати, що річ має ся зовсім так, як там написав протектор перемискої епархії. Тимчасом річ має ся значно инакше.

Сказано, що причиною незвичайної утоми перемискої капітули єсть се, що опорожнені посади крилошан не обсаджують ся в своїм часі. Річ не виглядає так страшно, коли скажемо, що до недавна була опорожнена посада лише одного архипресвитера, а аж з весною сего року опорожнила ся друга т. є. архидіакона. Чи се щось таке дуже дивне, що в капітулі необсажені дві посади крилошан? Чи давнійше може сего не бувало, н. пр. в роках 1880 — 1884 аж два рази? Проте-ж ми не чули, щоби давнійші крилошани по часописях нарікали на утому. То правда, що посада архипресвитера уже четвертий рік не обсаджена, але-ж хто тому винен, що она доси не обсаджена помимо ургєнсів не з Перемішля але в Перемішль?... Що друга посада каноніка доси не обсаджена, то також не велике диво, бо конкурсе на ню скінчив ся доперва з маєм с. р.

Вив. протектор перемискої епархії має, видко, великі очи на новий курс, але як було за старого курсу, от хоч би в Перемішля, того він не хоче тямити. Тутешня епархія, що нарікає тепер на утому, загирила тоді посаду дійсного професора права канонічного в духовній семинарії. Сей професор був би без сумніву дуже придав ся в консисторії Сю посаду системізовало правительство з нагоди реґуляції пенсії семинарских духовних професорів. Але що тодішний кандидат на сю посаду, теперішний катихит Гімназії в Дрогобичи о. Кмить, не був „благонадежним“ мимо своїх богословских ригорозів, учительської практики, габілітації на сю посаду та перекладу канонічного права Айхнера на руску мову, як не можна лучшего, то посада професора права раз на все пропала. А все те пішло з „ласки“ московської...
Мало сего. Ще пок. єпископ Снігурский вивінував посаду одного каноніка при тутешній капітулі, то значить ще перед 48 роками. Повинна се знати вся галицька Русь, що ся посада доси ані раз не була обсаджена, бо се комуся там завсїгда було не на руку. Ми навіть не чули, щоби коли на сю посаду був розписаний конкурсе. Се справді „не-

5) ПОНАД ДНІСТРОМ.

НОВЕЛЯ.

Написала

ЄВГЕНІЯ ЯРОШИНЬСКА.

— 0 —

(Дальше.)

— Мені нараз якось сумно стало — відповів Орест спокійно — і я прийшов сюди подумати.

— А в хаті лишили ви предмет своїх думок вашому соперникови! Мушу сказати, що так не годить ся — сказав Галицький жартом.

Орест взяв єго за руку і потяг до хати; єї слова діткнули залюбленого дуже немילו.

— Де ви так довго були? — запитала Марія, а голоє єї звучав жалібно і обиджено.

— Я хотів охолонуть від того щастя, якого дізнав я, танцюючи з вами — відповів Орест.

— Таке то й щастє для вас, коли ви єго другий раз не пробували — сказала Марія вже жартуючи.

— Чи вам того було жаль? — запитав Орест дивлячись їй в очи.

— Ви хочете видко, компліменту. Ні, не скажу! відповіла Марія єсмїючись.

Панна Ольга заграла якоїсь польки, Орест подивив ся благально на Марию, она кивнула головою і за хвильку улетіли обоє на крилах музики.

Через цілий вечер не мав Орест нагоди поговорити свобідно з Мариєю. Процаючись сердив ся на цілу родину Горецких, що перешкодила єго розмові з коханою дівчиною.

V.

Сим разом не повернув Орест з гостини в таким самим настрою духа, як два попередні рази. Меланя зауважала те й допитувала ся про причину єго злого гумору. Він не відповідав щиро, з чого она догадувала ся, що певне справа в єго паннои єму не гладко їде. Нетерпеливо чекала вівірка, щоби вже раз побачити тую, що так змінила єї любимого брата. І Орест ждав сего дня, єму хотіло ся почути суд сестри про Марию.

Прийшов вівторок. Ціла родина о. Мартинова зібрала ся на празник до сусідного парохана о. Біленького. Давно жили они собі в приязни, але через якось непорозумінє не сходили єя вже кілька літ. Тепер рішив ся о. Мартинів, на просьбу своїх дітий, поїхати до свого давного приятеля.

Прийшли вже по богослуженю. О. Біленький повитав їх з негавною втіхою і попровадив до просторої сали. Зараз на вході побачила Меланя високу, струнку дівчину чудової вроди, убрану в єнорожеву сукню й догадала ся, що се певне Марія. Привитавши ся з кількома знакомими приступила Меланя до тої панни.

— Коли не помиляю ся, то маю певне честь з панною Лісковою говорити — сказала усміхаючись.

— Так є — відповіла Марія — але я не

мала ще нагоди вас пізнати, то й дивно мені, звідки ви мене знаєте.

— З опису одной особи — усміхала ся Меланя і дивила ся на заклопотане лице Марії.

— Хтоби міг мене так добре описати? — сказала Марія, дивлячись в очи Мелані.

— Вже там хтось такий був — говорила дальше Меланя.

— Чи може ви сестра пана Мартинова? — спитала Марія.

— А бачите, що ви вгадали.

— Ви дуже подібні до свого брата — сказала Марія червонїючи.

— То ви мене таким способом пізнали? — засміяла ся Меланя. Треба єму се сказати, що за брата і сестру пізнають.

Марія відповіла весело і так завязала ся межю ними жива бесіда. Орест приглядав ся їм з далека, він рад був приступити до них, але доматор балакав з ним, то годі було єго самого лишати.

О. Біленький, маючи дві доньки, справляв гучний празник, а що се був час вакацій, то можна було справляти забаву з музикою, бо було досить танцюющих, котрих иньшим часом дуже тяжко дістати. Они порозїздять ся по містах, а панни можуть хіба одна з другою крутити ся, що їм не дуже приємно.

Вся зібрана тут молодіж чекала нетерпеливо на приїзд музики, що десь по дорозі забавила ся. Паничі позасідали коло панночок і старали ся бути забавними. Видко, що се їм вдавало ся, бо панни єсмїяли ся й балакали мов сороки.

рукотворний“ пам'ятник для найбільшого єпископа перемискої дієцезії, бо на „рукотворний“ якось тяжко здобути ся вдячній перемискій Русі..

Так то у нас затрачують ся посади або їх не обсаджують, щоби можна нарікати на утому. Але все-ж мусить ту бути щось таке, що видобуло з грудий протектора тутешньої єрархії такий жалібний стон. Справді, в щось таке і я розповім коротко.

Звітна річ, що давніші тутешні каноніки, абстрагуючи від їх закостенілих „историческихъ началъ“, були люди глибокої богословської ерудиції і невсипучої праці, а реферати їх ставлено за взір навіть у львівськєм намісництві. Але вони повимірали і остали ся люди, що — не криймо правди! — не доросли до своїх обов'язків, за те-ж мають великі претенсії не тільки до мітри, бо сю можна і „вилакати“, але й до університетської професури. Та дарма! до того треба не тільки родити ся і красним і щасним, але й ще мати відповідні студії. Недостача сил в нашій капітулі дала ся почувти зараз по смерті о. Юзичинського. Всі те добре памятаємо, як ціла юрба „фахових“ людей не знала, з котрої сторони приступити до скінчення маленької каплички св. о. Миколая в тутешній кафедрі — і аж мусіли прикликати проф. Захаревича зі Львова. Таке „фахове“ знанє видко і на інших полях дієцезальної роботи.

Тому то мало хто тут дивує ся, що коли з пок. архидияконом Вен. Літинським пішов до гробу останній рутинований референт зпоміж капітули, дав ся зараз чувти такий зойк на утому в нашім Ватикані. Hier liegt der Hund begraben! Мимо найширшої волі, котрої ніхто теперішній нашій капітулі не відмавляє, нема кому робити, бо не стало людей спосібних до праці, як се давніше бувало. На се лихо не порадить і правильне доповнюване капітули, коли не буде добирати

ся людей з кваліфікацією на церковних достойників, лишень таких, що будучи неспосібними до принятих обов'язків, мусять танцювати на всілякі нути...

Дивна річ, що такий совісний протектор нашої єрархії — як отсей в Ділі — не був ласкав ані словечком згадати про др-а М. Людкевича, котрий над 20 літ працює в тутешній консисторії „за гонор“, не їздить ані на вакації ані до купелів, тільки працює за всіх п'ять крилошан і не нарікає на утому. Може би „дехто“ раз уже застановив ся поважно над пекучими потребами нашої дієцезії; не пошкодило би також повторити собі другий том „Унії рускої церкви з Римом“, замість бавити дієцезію несподіванками, яких уже і місцевим паламарям за богато, — а тоді не буде потреби нарікати ані на тягар дієцезальний ані на утому.

Dixi et salvavi conscientiam meam!

o.

ДОПИСЬ.

Зі Львова

(Кілька слів в справі церковній).

Коли заглянемо у Львові до котрої небудь церкви лат. обряду, в кожній найдемо не тільки велику чистість і порядок, але й красоту: стіни гарно помальовані, прибори церковні артистично дібрані й викинені, образи так само, не згадуючи уже біленьких обрусів, позмітаних порогів і т. д. То-ж само можна сказати і про зверхній вигляд церков лат. обряду.

Не таке вражінє роблять деякі наші львівські церкви. Правда, в останнім часі зроблено де що з того огляду: Церков св. тоорска представляє ся гарно і видно на свій догляд печального ока. Церкові Преп. оо. Василія таке нічо закнута не можна, а печальність сих Отців около богослуженя, проповідий, обходів і т. п. треба навть з великим натиском піднести: з уст кожного Русина, що мав лише нагоду власними очима придивити ся їх тутешній діяльності, можна лише похвали почувти. Ми говорили з убогими передміщанами, а они не мали доволі слів признаня для на-

ших оо. В аспліяи. І церкви св. Петра і Павла, св. Параскевії і св. Николая, хоть Певеликі і на предмістях, представляють ся досить добре. Велику заслугу положив теперішній ВПреосв. о. митрополит через збудованє каплички на улиці Стрийській (тепер Зиблицевича). Як ся церковка була потрібна, найліпшим доказом сего товня вірних, що спішать до неї кожної неділі і свята. Они вправді ще не зовсім викинена, але роботи коло неї поступають все дальше наперед. Пожаданє було-б може системізованє при сій капличці одної посади с о трудника архикадральної церкви; а може побачимо колись і женський монастир при сій церковці у Львові. Такий монастир був би пожаданий.

Та що-ж сказати про церков т. зв. волюску (першу міську)? Є то церков, що до неї ходять обов'язково товня молодіжки шкільної, мужської і женської. А як она представляє ся? На кожнім кроці, в кожній дрибниці видко занушенє, й таки й пряму і то крайню неохайність. А се-ж одна з найкрасших і найповажніших львівських церков, церков удержувана одною з найбогатших наших інституцій — Славропигійським Інститутом! Не знаємо, кого тут винити, але справді сором великий, що головна міська церков, в столиці галицької Русі, під оком гр. кат. консисторії митрополитальної, під оком сенорату Славрон. Інститута і в опіці одного з найповажніших руских братств — що ся церков в так м стані! Старі гобеліни, розвішені ні сіло ні пзло по галеріях, не можуть самі про себе вічного тут помочі: для них місце хіба в бідній капличці, для цікавих та зватоків. Додаймо до того перетягги, страшне зимно в зимі, понурій вигляд задля недостачі світла та й немилых вкон — то лиш жалувати можемо сеї молодіжці, що мусить до такої святини ходити. Зовсім не дивно, що муге релігійне у нашої молодіжці часо слабо розвиненє, коли так мало бачимо заходу для его плеканя.

Супротив сего мусимо виразити признанє „Народному Домови“ і інженерови сов. Гавришкєвичови, що дякуючи їх заходам можемо мати надію, що друга міська церков (коло „Народного Дому“) буде дуже хороша. Роботи коло неї поступають все дальше наперед, она представляє ся щораз красше, і буде справді окрасою Львова.

Сьміли-б ми ще на одну річ звернути увагу. Є у нас у Львові деякі сьнепцільні „школи“: сліпих, глухонімих, слуг, учеників ремісничих і т. п. Подумаймо лишє собі, що в таких школах не учили би релігії після обряду латинського —

В комнатах було душно, хтось порадив прогуляти до огорода. Вєй висипали ся мов пчолы з улья на огорода. Марія з Меланею були послідні в тім поході; Орест прилучив ся до них, витаючи аж тепер з богинею свого серця.

Они ходили вєй трое чисто виструганими стежками огорода і розмавлали весело, безжурно. Помаду споважніли, а Орест запитав Марию, чи читала вго книжки.

Марія потакнула живо. — Я читала і они відкрили мені новий, мені незнаий світ, котрого краса мене одушевила. Я читала радо і подивляла ту віщу силу, що обертаючи в так вузких границях, якими суть малі оповіданя, може їм надати так богато краси й природности. От на примір оповіданє „Маруса“, — аке оно поєдинче, а оно зробило на мене найбільше вражінє, через те, що там все природно, не штучно написанє.

— Бо автор пізнав добре нарід і змалював нам вірно образ сільської любови, що нас так зворушує — сказав Орест поважно.

— О, що вже оповіданє „Маруса“ говорить до самого серця, те я дізнала сама на собі, наплакавшись до волі над долею бідних родичів та нещасного Василя. Ще ніколи не плакала я так сердечно, як при тій сцені, де старий батько випроваджує свою одиначку до гробу — сказала Марія зворушенням, дрожащим голосом.

Меланя стиснула єй за руку. — Як мило мені почувти з ваших уст такі щирі нештучні слова — сказала — они доказують, що ви маєте один з найбільших скарбів, а тим є добре чувтливє серце.

Орест дякував сестрі поглядом, він дога-

дав ся, що она тими словами одобряє вго вибір.

— Читала я й Шевченка, але Боже мій, мушу зі ветидом признати ся, що не маю ще такої осьвіти, щоби я могла вго високі ідеї розуміти. Я так мучила ся, щоби вияснити собі вєй вго слова, кожду думку, але не завєгди се мені вдавало ся. Тут ще й та біда, що я не знаю історії українського народу, отже Шевченкові політичні поезії були мені цілком не зрозумілі; на примір „Гайдамаки“ відложила я з словами в очах, бо не знала, хто то був Гонта, Залізник і другі герої єєй поеми, та чому они так страшно збиткували ся над Ляхами.

— Се була відплата за столітню неволю та злидні, які наш бідний нарід зносив — відповів Орест. — Але ви правду кажете, що не знаючи історії народу не можна розуміти творів вго поетів, як якийсь Німець казав: „Werd den Dichter will verst hen, mus: in des Dichters Lande gehen“ Я дам вам історію Русі-України і ви зрозумієте тоді деякі неясні місця в поезіях нашого найбільшого гєнія.

— Ви не можете собі уявити, яка я вам вдячна за те, що ви даєте мені нагоду познакомити ся з нашою літературою. Читаючи я все згадаю вас — говорила Марія.

— Як приємно мені таке чути! Я готов стати ся зарозумілим через те, що ви про мене думаєте — підхопив Орест весело.

— Ваша зарозумілість принесла би вам алі плоди, бо я не терплю зарозумілих людей — відповіла Марія жартівливо.

— А що поробляють там обое молоді Горецькі? — запитав Орест гєй ненароком.

Марія подивила ся на него, але побачив-

ши веселий, безжурний вираз вго лица, відповіла сьміючись:

— Она грає сонати Бетовена, а він читає філософію Канта. Прийшовши до нас мучать мене грою та філософією.

— Чи ви не любите гри та філософії? — запитала Меланя.

— Добру гру люблю, а філософії не розумію, отже не можу сказати, чи єї люблю, чи ні — відповіла Марія.

Орест почав якесь пустотливо сьміяти ся. — В паньства Горецьких нема дєсь певне й одної мишки — сказав.

— Чому? — запитали дівчата.

— Бо від чудесної гри панни Ольги мусіли дєсь в сусєдство повтікати, така гра і для мишачих нервів не здорова.

Обі дівчині засьміяли ся сердечно. Меланя погрозила братови пальцем.

— Як можна з чибєй гри так сьміяти ся, се не гарно з твоєй сторони, братчику.

— Я-ж кажу, що гра чудесна, і та, що грає, о тім найбільше переконана. Не правда, панно Маріє?

— Так є, она грає дуже але, а хоче, щоби єй хвалити. Хоть ми в однім сєлі мешкаємо і часто сходимо ся, то все я не можу бути сердечною приятелькою панни Горецької, бо наші характери не згоджують ся.

Тут надбігли паничі і просили панив до танцю, бо музика вже надійшла і вабила молодіж до себе.

(Дальше буде.)

що-б то на се сказала лат. конваторія і лат. духовенство?! А чей між слугами, термінаторами і т. д. є і Русия обр. грецького? Та у нас якось нікого про се голова не заболить..., ба, навіть катихитурі при численних школах латинських у Львові ледво-ледво заміщені..

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 12. липня 1895. р.

Іменована. Рада міста у Львові іменовала: Альбіна Пшенілицького управителем школи св. Мартина і Володслава Монсо управителем школи св. Софії; далше одержали від ради міської посади дійсних учителів: Фавстин Урбанський, Володслав Гонсевич, Кароль Вінкентий Моняк, Лев Зеліньський, Антін Павенцький, Мартин Фридель, Густав Кубик, Леонард Леґ, Ем. Теод. Левіцький, Кароль Станіславський, Ант. Фр. Гарашкевич, Витк. Валашкевич, Адам Завірський, Самуїл Френкель. — Станіслава Залеска іменована учителькою школи вправ в семінарії женьських в Перемишлі. — Ад'юнкт салінарний Еразм Бароч у Львові іменований концентістою при галицькій дирекції фінансовій, а Максиміліян Мішке ад'юнктом салінарним.

Перенесення. Львівська дирекція почт і телеграфів перенесла почтових офіціалів: Володисл. Терликовського зі Станіслава до Львова, Альфреда Віктора зі Львова до Перемишля, далше почтових асистентів: Тому Фоку з Кракова до Перемишля, Петра Кутковського і Фр. Гашку зі Львова до Станіслава, Л. Зальцмана і Мих. Кочиркевича з Перемишля до Кракова, Маріяна Заренкевича зі Станіслава до Скали, Івана Поповича з Кракова, Авраама Хармана зі Щакової, Альфреда Бучака зі Снятина і Людвіка Лінка з Тарнова до Львова, вкінці Рудольфа Вуйцицького зі Скали до Щакової.

40-літній ювілей служби. Директор православної школи реальної в Чернівцях, др. Вячеслав Корв, обходить нині свій 40-літній ювілей службовий. З тої нагоди зробили професори реальної школи своєму директорови овацію.

Маркиз Бакегем, бувший міністер внутрішніх справ, прибув — як пише *Nue fr. Presse* — на довгий побут до Галичини. Іменно перебуває тепер в домі п. Володслава Федоровича.

Відозва. Русини в Америці задумали видати перший руский Календар для нашого народу в Америці на рік 1896.

Щоб календар відповідав цілковито тій цілі, яку ми собі поставили, удаєм ся до наших писателів в Галичині і на Буковині з проською, щоби схоїли надіслати нам кілька популярних оповідань з народного життя в Галичині і Буковині коротке справозна-не з теперішнього руху еміграційного як також коротенький погляд на наші просвітні товариства.

Позаяк ми — крім календаря — задумали видавати і популярні книжочки для нашого робучого народу в Америці, котрі познакомляти би его зі справами житевими — в першій лінії в Америці, а відтак — з взгляду на лучність з батьківщиною також зі справами старого краю, о скілько такі справи можуть обходити наших людей в Америці, — то просимо тямучих людей, щоби не жалували пера і допомогли нам в нашій роботі. Не потребуємо відносити, якої незмірної ваги для рускої справи єсть організація наших колоній в Америці і витворене нової галузи в нашій літературі. То ачей-же кождий зрозуміє. Ми готові за добрі праці дати добру ренуерацію сейчас по одержанню і оціненню матеріалу.

Здасть ся, що сих кілька слів вистане для наших тямучих людей; на довгі і шумні відозви нам не стає часу.

Гукониси просимо прислати на адресу: Rev. Nestor Dnytriv Russian Cath. Priest Mt. Carmel, Pa. Box 599. North America.

За комітет редакційний *І. Констанкевич, Іван Глоба, Теодосій Талаш, Нестор Дмитрів.*

В фаховій школі кошикарській в Кімполонзі є місце начальника (Werkmeister) від 1-го

жовтня с. р. до обсаження. Поданя, ствізовані до міністерства шкільництва, треба подавати до кінця липня с. р. на руки буковинського правительства.

Рільництво в раді державній. На засіданню ради державної дня 27. червня запитав др. Дворжак голову комісії рільничої посла Бреннера, що діє ся з его внесеном, котре він вже давніше поставив, аби рада державна застановила ся і придумала способи, якими би треба поборювати рільничу кризу. Бреннер відповів на се питане дня 28. червня так, що комісія рільничу ухвалила вже в засаді скликати рільничу анкету і то у всіх краях з осібна, а відтак анкету знавців у Відні в осени сего року, а также вибрати постійну комісію з 17 членів, котра мала-б зайняти ся переведенем нарад сеї анкету. Комітет комісії вибрав вісім справознавців, котрі мають виробити питання для анкет. Питання ті мають дотикати отсих предметів: ветеринарство, обезпечене худоби, щеплене, перевіз (транспорт), достарчуване поживи, ярмарки, наука рільництва, статистика, справознавча обжиркові; рільничі машини, будівництво, меліорації, рогата худоба, коні, безроги, дріб, паша; способи уставодайні, товариства, робітничі питання; управа рілі, сіножати, садовина, управа лєну, лісництво, гіоене; рільничий промисел, молочарство. От над такими питаннями хоче рада державна застановити ся, аби рільництву допомогти піднести ся із занепаду. Ті питання поставлені і руским рільникам, а що они про се гадають? — Мабуть нічого, або нехай буде як було... Аж страшно подумати, як може наряд рільничий так мало займатися справами рільництва! Цікаві ми, чи відозве ся який голос, аби хоть деяке із тих питань обговорити.

Повінь. З Перемишля доносять, що в наслідок послідної слоти прибула дуже сильно вода в Сяні і вилла на звичнім просторі. З Сянока прошено о відділ піонірів до помочи при ратунку. Найбільші шкоди наробила повінь в Ріманові, Снявній і Одреховій.

Нова читальня „Просвіти“ завязує ся в Браїлівцях ад Побереже, станіславського повіта. Статут вже внесено до галицького намістництва.

Фестин товариства театрального в Чернівцях відбуде ся в неділю, дня 14-го с. м.

З львівської архієпархії. Презенти одержали оо. Людомір Зарицький на Усте і Стефан Донарович на Протеси.

Убийства. В Чернівцях знайдено у вівторок зраня на торговиці старого селянина, на котрім видно знаки удуженя. Убийник забрав гроші, які незнанний селянин уторгував за безроги, і одіж. Доси не удало ся викрити злочинця. — В Іспасі, лучило ся дня 8. с. м. — як нам відтам пишуть — велике нещасте. Георгій Демко мав кусник свого ґрунту відступити на громадску дорогу. Отже того дня прийшла в тій цілі громадска комісія. Громадский двірник Василь Кузек казав викинути плит Демка і з того розпочала ся бійка, в котрій по стороні Демка були его син Іван і зять Михайло Микитюк. Двірник его син убили, а Стефана Дінеса покалічили тяжко на голові, в інших ранили легко. Слідство карне вже зачало ся.

Лік против укушеня пчолою. Якийсь аматор ічид винайшов, що сок з листя хрину усмаряє біль і пухлину, яку викликає укушене пчолою. Натрає ся ужалене місце свіжим листком або смарує ся витисненим з старого листка соком. Він навіть помагає в разі попареня або попеченя тіла, спухлини як у людей так й у звірат.

Добре собі зажартував З Праги доносять про таку пригуду: Один маґазинер на передмісттю Винограда хотів в жарті показати своєму товаришеви, з котрим разом мешкав, як можна повісити ся. Зробив силку і вложив в неї голову, але на жаль, его жарт скінчив ся дуже сумно. Силка затягнула ся і нерозважний чоловік стравив притомність у воздуху. Тятар тіла перервав шнурок і завішений унав на землю, але вже неживий. Прикликані лікарі могли сконстатувати лише смерть.

Хитрий Німець. Один дуже скупий Німець згодив ся з лікарем, що заплатити ему 100 марок (60 зр.), если ему здойме катаракту з очий. По щасливій операції на однім оці, коли лікар прийшов на другий день, щоби здоймати катаракту з другого ока, недужий не дозволив, бо — як казав — бачить досить добре на одно око і тому заплатити лише 50 марок. Лікар не хотів на те прилати і жадав цілої умовленої суми, а коли Німець не платив, обжалував его в суді. Тепер всі цікаві, як суд порішить справу. — Німець гадає, що в его користь і дивить ся з насмішкою на лікаря своїм одним оком.

Анґлійский фільзоф против соціалізму. Знаний фільзоф анґлійский Герберт Спенсер дуже розгнівав ся за те, що один автор приписав ему склонність до соціалізму. Автором тим є Італієць Любіо Фіорентіні, котрий видав тепер дві книжки під заголовками: „La Marcia de Socialismo“ і „Socialismo ed Anarchia“. Спенсер написав до автора такий лист: „Дікнуло мене дуже, що ви мене в своїй книжці оскаржуєте о склонність до соціалізму. Мушу навіть сказати, що то мене обурює. Жадний суд о моїй особі не обминув ся доси так дуже з правдою, як ваш. В Анґлії і заграницею мене радше уважають прихильником індивідуалізму. Уже тому не можу укрити свого здивованя, як хто небудь міг мене осудити о підпиране соціалізму. Рівно-ж мене дивує, коли й імя Дарвіна уживають в такий спосіб. Коли я тільки зачав писати, зараз заявив ся против соціалізму, а мої твори з років 1850-1852, як і твір Дарвіна „О походженю родів“, стоять в найбільшій супротивности з наукою соціалізму. Хто читав мої писма, не може сказати, що я соціаліст, а коли таки так каже, то дуже грубо помиляє ся. Прецінь і завжди доказував, що впроваджене соціалізму в жите булоби найбільшим нещастем, яке могло би коли стрінути сьвіт і людей.“

Як карано в Росії часто за недоказану вилу ще в першій четвертині сего віку, поучає нас Тургенев в „Историческ-ім Вѣстнику“. Майстром у винайденю всяких мук був міністер війни ґр. Аракчеев. Генерала Куткіна, котрий був дуже великого зросту (2 аршини і 12 цалів) вислав він до Оренбурґа, де его поміщено в малій комнатці, високої тільки 2 аршини і 9 1/2 цалів. Через 12 літ не міг генерал Куткін ані випростоватись, ані шию зігнути, ані голову піднести. Вкінці казано его отруїти, що виконав бувший губернатор тобольский. Дивна ще й та обставина, що в році 1824 був російский цар Александр I: в Оренбурзі і побачив там генерала Куткіна в осібній, душний, переповнений випарами комнатці, блідого, виглядаючого як тїнь майже голого. Цар був обурений, розіслав ся бо не знав, за яку вину Куткін, люблений царем за свої заслуги, так страшно терив. Тому він казав губернаторови постарати ся для Куткіна вигідніше умщене і ліпшу їду. Але в Петербурзі мабуть переконав ґр. Аракчеев царя о виї Куткіна, бо для поліпшеня долі вьзня не зроблено нічого.

Старий воєк з під Ватерльо. З нагоди річниць битви під Ватерльо відвидів справознавець французкої газети „Petit Parisien“ одного з тих трьох ветеранів Наполеона, котрі брали участь в згаданій війні і тепер ще живуть. Старий воєк називає ся Віктор Бельо, має 102 років. Він розповідав ось що: „Я належав до послідної бригади Наполеона. Нас взято трьох з села, але одного дали між карабінерів і я его більше не бачив. Я і той другий служили при 102-ім полку в Штрасбургі. Ми були разом при облозі Гамбургі і в битві коло Ватерльо. Ах се Ватерльо! Там було тільки війська і канонів! Ішениця була таа як тепер; але коли кіннота переїжджала через поля, то все було знищене. Я бачив також Наполеона. Коли ми мали против неприятеля іти, він переїжджав з своїм штабом попри нас. Ми пішли наперед. Але небаком я впав. Падаючи дістав я від одного Анґлієця шаблею по голові, але мое чакло і річи в нїм стримали той сильний удар. А мусите знати, що наше чакло було як яка шапка. В ній все було, і щтви і всі війскові дрібниці до чпщеня річній. А яке оно тяжке було, ми не могли зігнути ся! Мене разом з другими взяли до неволі, а при повороті

до вітчизни мене випустили з війська яко — су-
хитника. А сей сухитник жие вже 102-гий рік.

Пустиня раєм? Загально думають, що пу-
стиня Сагара є неплодна, незалюднена сторона,
в котрій взагалі люди не можуть мешкати, і що
переїжджаючі каравани виставлені на страшну
смерть від бурій пісковий. Але нічо не є так
фальшивим, як таке понятє. Один французский
подорожний пустельник запевняє, що Сагара
з виїмкою малої части має всюда плодону
землю; там знаходять багато людей і звірів
захист, особливо в зимі. В році 1892 начислено
після урядової статистики в альжирській Сагарі
не менше як девять мільонів овець, за котрі
заплачено 1,763,000 франків податку. Рахувавши
кожду віцю по 20 франків, виходить сума вар-
тости 180 мільонів. Окрім овець оподатковано в
тім році ще два мільони кіз і 60.000 верблюдів.
В альжирських оазах цвітуть анрікози, цитрини,
перець, цибуля і всяка ярина. Коли оно так, то
повинні люди для відпочинку виїжджати в пу-
стиню, бо там жите певно дешевше як по вели-
ких європейських містах. Може ще дійде до того,
що родяни в зимі будуть виїжджати в Сагару.

Померли. О. Онуфрій Луцкий, гр.-кат. па-
рох-ювілат в Ріпчицах, дрогобицького деканата,
в 83-ім році житя, а 58-ім святицтва.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“.

Відень, 11. липня. (Приватна тел.)
Вчера пром'являв в імени руского клубу
пос Вахнянин. Бесіда говорив за сло-
вінською гімназією в Цілей, а потім у-
цімнув ся о рускі паралельки при чер-
новецкій гімназії. Позиція бюджету в
сираві цілейській перейшла 173 голосами
против 143. Сей результат викликав у
Словінців велику радість і одушевлене.

Відень, 12. липня. (Приватна тел.)
Виїмковий стан в Празі ухвалено знести.
Се має стояти в звязи з приєднанем мо-
лодо-Чехів для правительственной партії.
— Цісар відвідає етнографічну виставу
в Празі.

Відень, 12. липня. Wiener Zeitung опо-
віщує перенесене судового ад'юнкта Скін-
теуци з Дорни до Турагумори, а судо-
вого ад'юнкта Апеля з Солки до Дорни.
Авскултант Григорович іменованій ад'ю-
нктом судовим в Солці.

Передплатників, котрі в доручуваню
„Буковини“ добачать якусь неправильність
або котрим не достає якого числа, просимо
се зараз подавати нам до в'домости. Ре-
клямація бракующих чисел увільнена від
оплати порта.

ГІМНАЗИСТ-РУСИН,

— укінчивший VII. класу гімназіяльну, —

приватної лекції

на село або й в місті.

Ласкаві зголошеня надсилати до на-
шої редакції.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, улица Академічна ч. 8.

продает слідуочі книжки:

	зр. кр.
Юрій Федькович. Повісти і опові- даня	— 20
Михайло Старицький. В темряві, драма	— 20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр. ч. III	— 80
— Книга казок, поезії часть II.	— 60
— Під хмарним небом, поезії ч. I.	1 —
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4 50 зр. з пересилкою	5 —
— Кобзар для дітей	— 20
Мих. Коцюбинський. „Хо“, опові- дане	— 10
Левенко. Пани і люди, повість	— 80
— Салдатский розрух	— 10
Герінг-Герасимович. Що то є го- сподарність	— 20
Осип Маковей. Поезії	— 20
— „Оферма“ — повість	— 10
К. Т. Подоленко. За громаду, хро- ніка	— 20
Іван Франко. Жіноча неволя в ру- ських піснях народних	— 35
— Без праці, оповідане	— 20
— Лис Милита Гетого	— 50
— Уврадене щастє, драма	— 30
Уманець і Спілка. Словар російско- український ч. I. і II. по	2 50
І. Баштовий. Українство на літерат. позвах з Московщиною	— 50
Ом. Партицький. Провідні ідеї в пись- мах Тар. Шевченка	— 35
Вас. Ріленько. „Ліґенія в Тавриді“, драма	— 30
Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. і V. по	1 20
— Кенан. Свбїр ч. I. II.	1 20
Криво Студинський. Лірики, сту- дїя	— 20
— Пересторога	1 —
Василь Щурат. Пісня про Ролянда	— 50
Леся Українка і Макс. Ставни- ський. Книга пісень Г. Гейне	— 80
— На крилах пісень, збірник поезій	— 60
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	— 20
— З чужого поля, переклади ч. I.	— 20
Др. Огоновський: Історія рускої літе- ратури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр, а том I.	3 —
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I.	1 —
— Чорна Рада, повість	— 80
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя	— 30
— Світгляд українського народа	— 30
— Кайдашева сім'я, повість	— 50
— Навіжена, повість	— 20
— Над чорним морем, повість	— 90
— Хмари, повість	1 50
— Причепана, повість	1 50
— Микола Джеря, повість	— 80
— Поміж ворогами	— 50
— Попались	— 10

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить
двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року
2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улица Академічна, ч. 8.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улица Петровича число 2,

мас на складі:

„Ілюстровану Бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, ре-

даговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892
1893., 1894., по 1 вл. 20 кр. за рочник, а всі 9 ра-
зом за 9 зр.

3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним
і богатим, старим і молодим переповні і тверезим
руским читальникам присвятив Омелян Попович.
Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поч-
тою 25 кр.

ВИЙШОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, об'ймаючий 640
сторін друку, найповніший зі всіх таких
Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.)
Молитви щоденні ранні і вечерні. II.) З Бо-
гослуженя церковного, іменно: а) з Вечерні.
б) з Повечерній малої, в) з Повечерній
великої, г) з Утрені, д) Літургія св. Іоана
Золотоустого, е) Молитви з часі св. Літур-
гії. III. Тайни покаяня і пресьв. Евхаристії.
IV. Молитви для різного віку, стану і в різ-
них потребах V. Молитви в часі великого
посту. VI. Молитви на празники а) Господ-
ські, б) Богородичні, в) Святых VII.) Молит-
ви сполучені з відпустами, VIII.) Акафист
до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородиці
в) св. Отця Николая. IX.) Молебен до пресьв.
Богородиці X.) Тропарі, кондаки, богоро-
дичні і прокимени а) недільні, б) щоденні,
в) на празники Господські, Богородичні і
Святых, г) на деякі потреби. XI.) Коляди
і інші пісні церковні. XII.) Місяцослов
цілого року.

Сей молитвенник дістати можна в кан-
целярії товариства „Просьвіта“ і в книгарні
Ставропигійській і перепл. заведеною Мих.
Спожарского по таких цінах:

- 1) Молитвенник брошурований — зр. 70 кр.
- 2) оправлений на-пів в полотно
з одвітними відтисками — „ 90 „
- 3) оправлений цілов полотно з
золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
- 4) оправлений як під 3) з до-
датком золочених береґів 1 „ 30 „
- 5) оправлений на-пів в шкіру
з золоченнями і відтисками 1 „ 10 „
- 6) оправлений ціло в шкіру
з золоченнями і відтисками 1 „ 60 „
- 7) оправлений як під 6) з до-
датком золотих береґів 1 „ 80 „

Замовляючі поодинокі Молитвенники
звolyать присилати на оплату почти 20 кр.

Альбум заслужених Русинів.

Ціна 70 кр.

СИЛА КНИЖКИ

або

о просвіті народній.

Під таким заголовком вийшла брошура
в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Пігуляком.

Ціна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти
можна в редакції „Буковини“.

З друкарні Г. Чопна.

Видає і за редакцію відповідає Осип Маковей.

